

**GMINNY PROGRAM PROFILAKTYKI
I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW
ALKOHOLOWYCH
ORAZ PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII
NA ROK 2016**

Łobez - grudzień 2015

Rozdział I	Wprowadzenie.
Rozdział II	Diagnoza sytuacji w mieście i gminie Łobez.
Rozdział III	Podstawowe cele i zakres działania.
Rozdział IV	Realizacja zadań w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii.
Rozdział V	Instytucje i organizacje zajmujące się profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych oraz przeciwdziałaniem narkomanii na terenie gminy Łobez.
Rozdział VI	Preliminarz kosztów realizacji programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz, przeciwdziałania narkomanii na rok 2016.
Rozdział VII	Sprawozdanie z realizacji zadań w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii w roku 2015.

ROZDZIAŁ I

Wprowadzenie.

I. Podstawy prawne opracowania Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii.

1. Zadania gminy w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych.

Ustawa z dnia 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (T.j. Dz. U. z 2015 r. poz. 1286.) nakłada szereg obowiązków na instytucje i organizacje, a przede wszystkim na organy administracji rządowej i jednostki samorządu terytorialnego.

"Organy administracji rządowej oraz jednostki samorządu terytorialnego są zobowiązane do podejmowania działań zmierzających do ograniczenia spożywania napojów alkoholowych oraz zmiany struktury ich spożywania, inicjowania i wspierania przedsięwzięć mających na celu zmianę obyczajów w zakresie sposobu spożywania tych napojów, działania na rzecz trzeźwości w miejscu pracy, przeciwdziałania powstawaniu i usuwaniu następstw nadużywania alkoholu, a także wspierania w tym zakresie organizacji społecznych i zakładów pracy."

Zadania te powinny być wykonywane poprzez odpowiednie kształtowanie polityki społecznej, w szczególności:

1. tworzenie warunków sprzyjających, realizacji potrzeb, których zaspokajanie motywuje do powstrzymania się od spożywania alkoholu,
2. działalność wychowawczą i informacyjną,
3. ustalenie odpowiedniego poziomu i właściwej struktury produkcji napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia w kraju,
4. ograniczenie dostępności alkoholu,
5. leczenie, rehabilitację i reintegrację osób uzależnionych od alkoholu,
6. zapobieganie negatywnym następstwom nadużywania alkoholu i ich usuwanie,
7. przeciwdziałanie przemocy w rodzinie,
8. wspieranie zatrudnienia socjalnego poprzez finansowanie centrów integracji społecznej.

Do zadań własnych gminy związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych (art. 4¹ ust 1 ustawy) należy:

1. zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu,
2. udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe, pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie,
3. prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii, a w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo - wychowawczych i socjoterapeutycznych,
4. wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych,
5. podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 13¹ i 15 ustawy (dot. reklamy i promocji oraz sprzedaży napojów alkoholowych) oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego,
6. wspieranie zatrudnienia socjalnego poprzez organizowanie i finansowanie centrów integracji społecznej.

2. Zadania gminy w zakresie przeciwdziałania narkomanii.

Zasady i tryb postępowania w zakresie przeciwdziałania narkomanii oraz zadania i uprawnienia organów administracji rządowej i jednostek samorządu terytorialnego, a także innych podmiotów w zakresie przeciwdziałania naruszeniom prawa dotyczącego obrotu, wytwarzania, przetwarzania, przerobu i posiadania substancji, których używanie może prowadzić do narkomanii określa ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (T.j. Dz. U. z 2012 r. poz. 124; zm.: Dz. U. z 2011 r. Nr 117, poz. 678 oraz z 2015 r. poz. 28 i poz. 875.).

Zadania własne gminy w zakresie przeciwdziałania narkomanii obejmują (art.10 ustawy):

1. zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych i osób zagrożonych uzależnieniem;

2. udzielenie rodzinom, w których występują problemy narkomanii, pomocy psychospołecznej i prawnej;
3. prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej, edukacyjnej oraz szkoleniowej w zakresie rozwiązywania problemów narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie zajęć sportowo - rekreacyjnych dla uczniów, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo – wychowawczych i terapeutycznych;
4. wspomaganie działań instytucji, organizacji pozarządowych i osób fizycznych, służących rozwiązywaniu problemów narkomanii;
5. pomoc społeczna osobom uzależnionym i rodzinom osób uzależnionych, dotkniętym ubóstwem i wykluczeniem społecznym i integrowanie ze środowiskiem lokalnym tych osób z wykorzystaniem pracy socjalnej i kontraktu socjalnego.

II. Realizatorzy gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii.

1. Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Łobzie w zakresie:
  - a) inicjowania i koordynowania polityki Gminy Łobez wobec problemów alkoholowych,
  - b) motywowania osób nadużywających alkoholu do podjęcia leczenia odwykowego,
  - c) podejmowania interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 13¹ i 15 ustawy (dot. reklamy i promocji oraz sprzedaży napojów alkoholowych oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego.
2. Pełnomocnik ds. Profilaktyki i Uzależnień w zakresie merytorycznego wykonania zadań wynikających z gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomani.
3. Inne podmioty, którym mogą być zlecane zadania wynikające z gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii (Komenda Powiatowa Policji, Centrum Integracji Społecznej, Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, Towarzystwo Przyjaciół Dzieci, organizacje i stowarzyszenia sportowe, kulturalne i społeczne.

III. Źródła finansowania kosztów gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii.

1. Źródłem finansowania zadań programu są dochody gminy pochodzące z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych.
2. Koszty realizacji programu określa preliminarz będący częścią programu.

IV. Zasady wynagradzania członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

1. Ustala się wynagrodzenie członków komisji w następującej wysokości:
  - a) za udział w posiedzeniu komisji - w wysokości 100 zł brutto za każde posiedzenie komisji,
  - b) za udział w rozmowach wyjaśniająco-motywujących - 100 zł brutto za każde posiedzenie komisji
  - c) za udział w kontroli przestrzegania zasad i warunków korzystania z zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych 100 zł. brutto.
2. Warunkiem otrzymania wynagrodzenia jest potwierdzenie udziału w posiedzeniu komisji lub kontroli przeprowadzanej w punktach sprzedaży napojów alkoholowych własnoręcznym podpisem na liście obecności.

ROZDZIAŁ II

Diagnoza sytuacji w gminie i mieście Łobez.

Z danych Komendy Powiatowej Policji w Łobzie wynika, że na terenie gminy Łobez w 2015 roku:

- 75 osób zostało zatrzymanych do wytrzeźwienia,
- zatrzymano 26 kierujących (przestępstwo) oraz 13 kierujących (wykroczenie), pod wpływem alkoholu bądź środków odurzających,
- odebrano 33 praw jazdy za jazdę pod wpływem alkoholu bądź środków odurzających,
- przeprowadzono 13 postępowań przygotowawczych w sprawach o znęcanie,
- przeprowadzono 7 interwencji w szkołach,
- skierowano 12 wniosków w związku z zakłóceniem porządku publicznego pod wpływem alkoholu,
- 8 nieletnich popełniło czyn karalny
- nie ujawniono nielegalnej produkcji napojów alkoholowych.

Z danych Miejsko - Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Łobzie wynika, że w 2015 roku:

- Liczba rodzin i osób korzystających z pomocy głównie z powodu nadużywania alkoholu w rodzinie - 104.

W/w rodziny otrzymały pomoc finansową na łączną kwotę **224 001 zł.** w formie pieniężnej i w naturze.

Punkt Konsultacyjny ul. Niepodległości 50 działa w każdy wtorek od godz. 18⁰⁰ – 20⁰⁰

W bieżącym roku w punkcie udzielono 61 porad i konsultacji w tym: 51 w sprawie osób dorosłych oraz 10 w sprawie osób nieletnich. Działalność punktu polegała na: udzielaniu informacji o możliwości leczenia odwykowego, na motywowaniu do podjęcia leczenia odwykowego, udzielaniu wsparcia po zakończeniu leczenia oraz współpracy z zespołem interdyscyplinarnym, z kuratorami, pedagogami szkolnymi i terapeutą uzależnień.

Punkt negocjacji / mediacji rodzinnej ul. Niepodległości 50 działa w każdy czwartek w godz. 16⁰⁰ - 20⁰⁰

Od 8 stycznia do 26 listopada 2015 r.:

- z konsultacji skorzystało 42 osób w tym 13 rodzin,
- łącznie odbyło się 41 spotkań konsultacyjnych,

Mediator współpracuje z Gminną Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Łobzie, Zespołem Interdyscyplinarnym ds. przemocy w rodzinie, kuratorami sądowymi oraz Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Łobzie.

Punkt negocjacji / mediacji pełni rolę konsultacyjno - doradczą dla mieszkańców Gminy Łobez – dorosłych, dzieci i młodzieży – w celu świadczenia profesjonalnej pomocy w pozasądowym rozwiązywaniu sporów i konfliktów z zakresu prawa cywilnego, prawa karnego, postępowania w sprawach nieletnich, rodzinnych i oświatowych.

Swoje działania punkt kieruje do wszystkich osób zgłaszających się po pomoc, które same nie potrafią rozwiązać konfliktów rodzinnych, opiekuńczych, sąsiedzkich na skutek zbyt silnych emocji, złej komunikacji, braku zaufania czy złożoności problemu. Mediacja jest procedurą poufną, dobrowolną, pozwalającą na uniknięcie publicznego roztrząsania kwestii osobistych w sytuacjach trudnych – uczy efektywnych, konstruktywnych metod rozwiązywania sytuacji spornych. Mediator to osoba, która pomaga stronom będącym w konflikcie w wypracowaniu realistycznego i satysfakcjonującego porozumienia. Pozwala przyjrzeć się problemowi z nowej perspektywy, dba, aby wszystkie racje zostały wypowiedziane i wysłuchane, wspiera w przedyskutowaniu sytuacji i znalezieniu wyjścia z impasu, dba by rozwiązanie dla każdego z uczestników będzie zadowalające i uczciwe. Ostateczne decyzje, bowiem podejmą sami zainteresowani. Zastosowanie mediacji przyczynia się do rozwiązania wielu problemów, a w konsekwencji do poprawy sytuacji w naszej gminie w odniesieniu, do jakości życia jej mieszkańców. Punkt konsultacyjny również rozpowszechnia mediację wśród dzieci i młodzieży. Sprawia, by wielu młodych ludzi w społeczeństwie w akceptowalny sposób potrafiło rozwiązać swoje problemy, poprzez umiejętności efektywnego komunikowania się, a w konsekwencji wykształca postawę prospołeczną.

Ze względu na duże zapotrzebowanie konsultacje mediacyjne powinny zostać rozszerzone o terapię rodzin, jest taką formą terapii, w której udział bierze najczęściej cała rodzina. Wynika to z założenia, iż rodzina tworzy pewien system, w którym poszczególni członkowie pozostają ze sobą we wzajemnych relacjach i wzajemnie na siebie oddziałują. Problemy jednego z domowników wpływają na cały system rodzinny, ale i system rodzinny wpływa na powstawanie zaburzenia. Dlatego przy rozwiązywaniu trudności bardzo ważnymi „sojusznikami” i „ekspertami” stają się domownicy, jak również inne osoby bliskie i ważne dla rodziny.

Terapia uzależnień

Poradnia Terapii Uzależnień od Alkoholu i Współuzależnienia w Łobzie

(Przychodnia MEDICAM Łobez, ul. gen. Władysława Sikorskiego 6) – czynny środy i czwartki w godz. 16¹⁵ – 20¹⁵ oraz w soboty w godz. 14¹⁵ – 18¹⁵

1. ogólna liczba porad dla osób uzależnionych – 582 (w tym: 300 mężczyzn i 282 kobiety)
2. liczba osób zgłaszających się do poradni – 62
  - a) najmłodszy – 19 lat
  - b) najstarszy – 66 lat
  - c) mężczyzn – 42 lat
  - d) kobiet – 20
  - e) z miasta – 42
  - f) ze wsi – 20

- terapeuta - przyjmuje we wtorki w godz. 13⁰⁰ – 18⁰⁰, ul. Niepodległości 50,

1. liczba osób przyjętych – 66 w tym:
  - a) Zgłaszających się dobrowolnie – 25
  - b) Zobowiązanych przez sąd i kierowanych przez GKRPA – 41
2. wśród przyjętych:
  - a) najmłodszy – 26 lat
  - b) najstarszy – 65 lat
  - c) mężczyzn – 49 lat
  - d) kobiet – 17
  - e) z miasta – 47
  - f) ze wsi – 19
3. Ogółem liczba porad dla osób uzależnionych – 265
4. Liczba zgłaszających się osób współuzależnionych – 6; liczba porad – 58.

- psycholog - przyjmuje w każdy wtorek w godz. 8⁰⁰ – 10⁰⁰; ul. Niepodległości 50

z porad psychologa skorzystało – 57, w tym:

- osoby uzależnione - 27
- osoby współuzależnione - 21
- osoby z problemami wykraczającymi poza alkoholowe - 9

Ogólna liczba udzielonych porad - 112

Poza działaniami terapeutycznymi psycholog skierował 7 osób do Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej w Łobzie oraz 4 osoby do prawnika i pracownika socjalnego w Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Łobzie.

Zajęcia o charakterze psycho – edukacyjnym dla AA były prowadzone w każdą środę w godzinach 17:00-19:00, następnie od 16:30-18:30. Średnia ilość osób na każdym grupowym spotkaniu wynosiła od 6 do 10 osób. Każda z osób wniosła swój aktualny problem w tematy grupy i jednocześnie aktywnie brała udział w zajęciach. Skład grupy w dużej mierze nie jest stały. Często dołączają do grupy osoby kierowane przez uczestników spotkań. Na spotkaniach dominują mężczyźni.

Zakres tematyczny zajęć zawierał m.in. treści związane z:

- poznawaniem swoich mocnych i słabych stron, praca nad wzmocnieniem mocnych stron,
- nauką rozpoznawania własnego systemu wartości w życiu człowieka i odnoszenie go do obecnie wybieranych celów,
- rola odpowiedzialności w radzeniu sobie z utrzymaniem abstynencji, poszukiwanie nowych rozwiązań w abstynencji,
- rola pozytywnego myślenia, kształtowanie optymizmu życiowego,
- rozpoznawaniem celów i potrzeb oraz praca nad stawianiem wyzwań,
- świadomość współczesnych wydarzeń światowych i ich wpływ na indywidualne życie uczestników,
- analiza potrzeb i ponowna integracja nowych celów z potrzebami,
- rozpoznawaniem destrukcyjnych schematów i wzorców życiowych,
- poszukiwanie nowych i konstruktywnych wzorów funkcjonowania.

W okresie od 01.01.2015 r. do 27.11.2015 r. odbyło się 50 spotkań dla AA, podczas których uczestnicy wnosili swoje problemy i potrzeby oraz omawiali je z prowadzącą.

Zajęcia o charakterze psycho – edukacyjnym dla Al.-Anon były prowadzone w każdą środę w godzinach 20:00-21:00, a następnie od 15:30-16:30. Średnia ilość osób na każdym spotkaniu wynosiła od 1 – 3 osób. Były to w zdecydowanej większości kobiety – żony lub partnerki osób nadużywających alkohol. Zdarzały się również żony i córki alkoholików. W dużej mierze osoby te zgłaszały przeplatające się problemy rodzinne: alkoholowy własny lub partnera, stałą lub okresową przemoc ze strony partnera, stały lub okresowy stan bezrobocia własny lub partnera. Wystąpił również wzrost zgłaszanych myśli o tendencjach samobójczych.

W okresie od 01.01.2015 r. do 27.11.2015 r. odbyto się 55 spotkań dla Al.-Anon, podczas których uczestnicy wnosili swoje problemy i potrzeby oraz omawiali je z prowadzącą. Mieli również możliwość skonfrontowania się z osobami, które mają podobne problemy.

Łobeskie Stowarzyszenie Klub Abstynenta FRAL (AA – Anonimowi Alkoholicy)

Działalność klubu w roku 2015 nie odbiegała od założeń ustalonych w latach poprzednich. Klub tworzy około dziesięcioosobowa grupa osób zmotywowanych do trzeźwości i uczęszczających regularnie na zajęcia klubowe. Poza tym klub w roku sprawozdawczym „okazyjnie” odwiedziło ponad 30 osób uzależnionych od alkoholu lub ich rodzin. Klub odwiedzają również członkowie grup samopomocowych spoza powiatu łobeskiego. Grupa samopomocowa ściśle współpracuje z terapeutami uzależnień oraz korzysta z innych form pomocy oferowany przez łobeskie przychodnie. Wsparcie ze strony gminy Łobez członkowie klubu uważają za wystarczające.

Reasumując, w roku 2015 Klub trwał przy swoich „zadaniach”, co należy rozumieć, że potrafi określić zakres swoich potrzeb i wcielać w życie zakres zadań określonych jego ramami i zadaniami grupy samopomocowej.

Z informacji Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych:

GKRPA zebrała się 14 razy, członkowie Komisji zgodnie z Gminnym Programem Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii:

- zwizytowali sześć punktów sprzedaży napojów alkoholowych (1 w Dalnie i 5 w Łobzie),
- zorganizowali dla mieszkańców Gminy Łobez „Dzień Dziecka – Postaw na Rodzinę”, którego podstawowym elementem była realizacja środowiskowego programu profilaktycznego skierowanego do dzieci i młodzieży. Członkowie GKRPA zorganizowali punkt konsultacyjno-informacyjny, w którym można było skorzystać z konsultacji min: z psychologiem, terapeutą, pracownikami socjalnymi, członkami Zespołu Interdyscyplinarnego.
- przeprowadzili również 11 spotkań z osobami podejrzewanymi o nadużywanie alkoholu (ostatnia środa miesiąca),
- zaopiniowali 26 zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych.

Poza tym:

- 1) wpłynęło 30 nowych wniosków w sprawie objęcia leczeniem odwykowym,
- 2) zaproszono na rozmowy wyjaśniająco-motywuujące 131 osób podejrzewanych o nadużywanie alkoholu oraz 4 osoby jako świadek w sprawie (w tym 32 to zaproszenia ponowne),

- 3) skierowano na badania lekarzy specjalistów w zakresie uzależnień – 21 osób,
- 4) zlecono przeprowadzenie 44 wywiadów w środowisku osób podejrzewanych o nadużywanie alkoholu,
- 5) skierowano 36 wniosków do sądu o wydanie postanowienia o doprowadzenie na badania w kierunku uzależnień,
- 6) skierowano 11 wniosków do sądu o wydanie postanowienia o zobowiązaniu do leczenia odwykowego,
- 7) skontrolowano 94 osoby uzależnione od alkoholu, w zakresie uczestnictwa w zajęciach terapeutycznych,

ROZDZIAŁ III

Podstawowe cele i zakres działania.

1. W zakresie przeciwdziałania alkoholizmowi:

- 1) zmniejszenie ilości alkoholu spożywanego przez młodzież:
  - ograniczenie możliwości zakupu i spożycia alkoholu przez niepełnoletnich,
  - wdrażanie nowoczesnych programów profilaktycznych, uczenie postaw i umiejętności służących zdrowemu i trzeźwemu życiu,
  - ograniczenie działań promujących picie alkoholu przez młodzież,
  - udzielanie pomocy profesjonalnej rodzicom, których dzieci piją alkohol,
  - edukacja rodziców i wychowawców w zakresie pomagania młodzieży w utrzymaniu abstynencji,
  - prowadzenie różnych szkoleń, kampanii i imprez mających na celu zmiany postawy wobec picia alkoholu przez młodzież,
- 2) zmniejszenie ilości nowych przypadków uzależnień:
  - uczenie wczesnego rozpoznawania sygnałów wskazujących na rozwijanie procesu uzależnienia,
  - uczenie osobistych umiejętności kontrolowania rozmiarów i wzorców picia,
  - zwiększenie skuteczności interwencji wobec zaburzeń zachowania wynikających z nadmiernego picia,
  - zwiększenie działań profilaktycznych w szkole i środowiskach lokalnych,
  - szkolenie sprzedawców z zakresu obowiązującej ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi,
- 3) zmniejszenie śmiertelności i degradacji psychofizycznej osób uzależnionych:
  - zwiększenie dostępności niezbędnych oddziaływań terapeutycznych,
  - wspieranie środowisk wzajemnej pomocy.

2. W zakresie przeciwdziałania narkomanii:

- 1) zapobieganie wzrostowi i rozpowszechnianiu się problemów narkomanii oraz zmniejszenie zainteresowania dzieci i młodzieży substancjami odurzającymi:
  - wdrażanie programów profilaktycznych i metod, uczenie postaw i umiejętności służących życiu bez narkotyków,
- 2) ograniczenie szkód związanych z narkomanią u osób uzależnionych i w środowisku

lokalnym:

- kształtowanie postaw abstynenckich,

3) reintegracja osób uzależnionych od narkotyków:

- zapobieganie nawrotowi choroby,
- utrwalanie postaw abstynenckich.

ROZDZIAŁ IV

Realizacja zadań w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii

1. Zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu, narkotyków oraz osób zagrożonych uzależnieniem:

- 1) prowadzenie edukacji na temat uzależnień, form leczenia, profilaktyki (szkolne programy profilaktyczne, broszury, materiały informacyjne rozpowszechniane w miejscach publicznych na terenie gminy),
- 2) kontynuacja działalności terapeuty i psychologa (porady i zajęcia terapeutyczne dla osób uzależnionych i współuzależnionych),
- 3) kontynuacja działalności Klubu Abstynenta w Łobzie,
- 4) kontynuacja działalności Punktu Konsultacyjnego,
- 5) kontynuacja działalności Punktu Konsultacyjnego mediatora rodzinnego poszerzonego o działalność terapeuty rodzinnego,
- 6) finansowanie zastrzyków odwykowych dla osób uzależnionych od alkoholu uczestniczących w terapii odwykowej,
- 7) warsztaty terapeutyczne nt. profilaktyki i przeciwdziałania narkomanii i przemocy w rodzinie prowadzone w szkołach.

2. Udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe i narkomanii pomocy psychospołecznej i prawnej,

- 1) poradnictwo, motywowanie do podjęcia abstynencji, pomoc w uzyskaniu miejsca na oddziale odwykowym, w ośrodku wczesnej interwencji na detoksie, w ośrodku rehabilitacyjnym (GKRPA, psycholog, terapeuta, punkt konsultacyjny),
- 2) prowadzenie terapii krótkoterminowej i długoterminowej (psycholog, terapeuta),
- 3) organizowanie grup wsparcia dla rodzin osób uzależnionych (Klub Abstynenta FRAL),
- 4) przeciwdziałanie przemocy w rodzinie i ochrona ofiar przemocy w rodzinie (Zespół Interdyscyplinarny).

3. Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych, problemów narkomanii, a w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo – wychowawczych i terapeutycznych:

- 1) finansowanie działalności świetlic dla dzieci z grup ryzyka, niedostosowanych społecznie, ubogich i z rodzin alkoholowych przy Szkole Podstawowej Nr 1, Nr 2, (doposażenie, remonty, dożywianie dzieci, pomoc w organizacji imprez okolicznościowych, wynagrodzenia wychowawców),
- 2) wspieranie kształcenia w dziedzinie profilaktyki pedagogów szkolnych, nauczycieli i wychowawców świetlic terapeutycznych (finansowanie szkoleń),
- 3) realizacja szkolnych programów profilaktycznych,
- 4) organizowanie imprez kulturalnych, rekreacyjnych, sportowych, propagujących zdrowy styl życia,
- 5) organizowanie szkoleń i kampanii edukacyjnych w dziedzinie profilaktyki alkoholowej oraz przeciwdziałania narkomanii dla młodzieży szkół ponadpodstawowych,
- 6) organizowanie i finansowanie warsztatów i spektakli teatralnych na temat profilaktyki uzależnień,
- 7) organizowanie i dofinansowanie kolonii letnich dla dzieci z grup ryzyka, niedostosowanych społecznie i z rodzin alkoholowych,
- 8) dofinansowywanie pozalekcyjnych zajęć sportowo – rekreacyjnych.

4. Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służących rozwiązywaniu problemów alkoholowych, narkomanii i przemocy w rodzinie:

- dofinansowanie i merytoryczne wspieranie działalności środowisk wzajemnej pomocy osób dotkniętych problemem alkoholowym - umożliwienie im udziału w szkoleniach, naradach, rekolekcjach i imprezach trzeźwościowych oraz zapewnienie dostępu do materiałów edukacyjnych.

5. Podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 13¹ i 15 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela posiłkowego:

- podejmowanie działań kontrolnych w zakresie przestrzegania zasad i warunków korzystania z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych oraz podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 13¹ i 15 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego,
- podejmowanie działań interwencyjnych wobec firm prowadzących promocję i reklamę napojów alkoholowych, w szczególności reklamę skierowaną do młodzieży.

6. *Wspieranie zatrudnienia socjalnego poprzez organizowanie i finansowanie centrów integracji społecznej:*

- dofinansowanie Centrum Integracji Społecznej prowadzącego działalność na terenie Gminy Łobez / w ramach otwartego konkursu ofert/.

7. *Finansowanie działalności Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, w tym:*

- wynagrodzenia członków komisji,
- koszty szkoleń i delegacji /zwrot kosztów przejazdu/ członków komisji,
- materiały i wyposażenie,
- opinie w przedmiocie uzależnienia od alkoholu, opłaty sądowe,
- przeprowadzanie wywiadów środowiskowych.

ROZDZIAŁ V

Instytucje i organizacje zajmujące się profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych, przeciwdziałaniem narkomanii na terenie Gminy Łobez.

1. *Stowarzyszenie Klub Abstynenta „FRAL” w Łobzie ul. Niepodległości 50* - oferuje pomoc osobom uzależnionym od alkoholu oraz ich rodzinom. Organizuje samopomocowe zajęcia terapeutyczne w warunkach zapewniających dyskrecję.

2. *Komenda Powiatowa Policji w Łobzie ul. Wojska Polskiego 2*. Działania instytucji w zakresie profilaktyki i przeciwdziałania alkoholizmowi ukierunkowane są na prowadzenie rozmów profilaktycznych i pouczających. W przypadku nadużywania alkoholu przez rodziców funkcjonariusze policji wnioskuje do sądu o właściwe sprawowanie władzy rodzicielskiej oraz o leczenie odwykowe z powództwa cywilnego. Komenda Powiatowa Policji w Łobzie prowadzi różnorodne działania w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie wdrażając „Niebieską Kartę”.

3. *Miejsko Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Łobzie przy ul. Niepodległości 13*. Udziela pomocy rodzinom, w których występuje trudna sytuacja finansowa związana z nadużywaniem alkoholu. Pomoc ta, to głównie pomoc finansowa w formie zasiłków, bonów żywnościowych, oraz obiady w szkołach dla dzieci. Ośrodek Pomocy Społecznej dofinansowuje również wypoczynek dla dzieci ze środowisk ryzyka. MGOPS prowadzi również działania w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie wdrażając „Niebieską Kartę” (Zespół Interdyscyplinarny).

Pracownicy socjalni Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej prowadzą szeroko rozumianą pracę socjalną:

- poradnictwo i pomoc w załatwianiu spraw urzędowych,
- pomoc pedagogiczną i socjalną.

4. *Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Łobzie* w ramach działań z zakresu interwencji kryzysowej proponuje:

- pomoc prawną, pedagogiczną, socjalną i psychologiczną,
- poradnictwo i konsultacje,

- grupę wsparcia dla kobiet i mężczyzn ofiar przemocy domowej,
- grupę wsparcia dla dzieci i młodzieży dotkniętych przemocą i będących świadkami przemocy.

5. *Centrum Integracji Społecznej „Od Nowa”* w Łobzie ma na celu umożliwienie powrotu na rynek pracy osobom długotrwale bezrobotnym nie potrafiącym poradzić sobie z podstawowymi problemami życiowymi. Zadaniem CIS jest reintegracja społeczna mająca na celu wzmocnienie pozycji społecznej dzięki pomocy szeregu specjalistów: psychologa, pedagoga, pracownika socjalnego oraz doradcy społecznego.

Uczestnicy odbywają rozmowy diagnostyczne, które pomagają ocenić osobowość oraz ich mocne i słabe strony, Dzięki temu specjaliści mogą określić indywidualne potrzeby uczestników, problemy oraz sposoby ich rozwiązywania.

6. *STOWARZYSZENIE MONAR Ośrodek Leczenia, Terapii i Rehabilitacji Uzależnień w Grabowie* jest placówką prowadzącą leczenie, terapię i rehabilitację osób uzależnionych od substancji psychoaktywnych powyżej 18 roku życia. Placówka realizuje formułę edukacji prozdrowotnej obejmującej profilaktykę zachowań ryzykownych dotyczących przede wszystkim HIV, AIDS i innych chorób związanych z zażywaniem substancji psychoaktywnych.

- Liczba miejsc w ośrodku rehabilitacyjnym: 30 (od 18 r. życia)
- Czas trwania programu rehabilitacyjnego: 12-18 miesięcy (średnioterminowe)
- Placówka prowadzi:
  - Leczenie somatyczne
  - Leczenie psychiatryczne
  - Poradnictwo dla rodzin osób uzależnionych
  - Poradnictwo dla osób uzależnionych
  - Psychoterapię indywidualną dla osób uzależnionych
  - Psychoterapię grupową dla rodzin osób uzależnionych
  - Psychoterapię grupową dla osób uzależnionych
  - Kursy zawodowe
- Placówka wystawia skierowania na:
  - Badania stwierdzające zakażenie HIV
  - Badania stwierdzające zakażenie HCV
  - Badania stwierdzające zakażenie HBV

- Placówka przyjmuje osoby zobowiązane przez sąd do leczenia
- Placówka prowadzi program profilaktyczno-leczniczy dla osób uzależnionych lub używających szkodliwie, skierowanych do programu w związku z art. 72 ust. 1 ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii.

7. Stowarzyszenie „*DIOGENES*” Regionalne Centrum im. Marka Kotańskiego w Rynowie – celem stowarzyszenia jest prowadzenie działalności społecznie - użytecznej, ochrona zdrowia oraz wszechstronna pomoc świadczona na rzecz osób i grup zagrożonych wykluczeniem społecznym, wykorzystywanych i nieprzystosowanych społecznie, bezdomnych, rodzin dysfunkcyjnych. Schronienie znajdują mężczyźni, kobiety, matki z dziećmi. Posiłki ciepłe i suchy prowiant wydawane są codziennie na miejscu.

8. Organizacje i stowarzyszenia kulturalne i sportowe, które w swoich statutach ujęte mają zadania w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii.

ROZDZIAŁ VI

Preliminarz kosztów realizacji programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych, przeciwdziałania narkomanii i przemocy w rodzinie na rok 2016.

Dział 851 – Ochrona zdrowia – 302 888,00 zł.

w tym: rozdział 85154 – przeciwdziałanie alkoholizmowi 294 788 zł.

rozdział 85153 – przeciwdziałanie narkomanii 8 100 zł.

1.1 Przeciwdziałanie alkoholizmowi – plan wydatków 213 489,00

§ 2820 dotacja celowa z budżetu na finansowanie lub dofinansowanie zadań zleconych do realizacji stowarzyszeniom /w tym zajęcia sportowe/ 23 000,00

§ 2830 dotacja przedmiotowa budżetu dla jednostek nie zaliczanych do sektora finansów publicznych 77 940,00

- dotacje na zadania w zakresie profilaktyki uzależnień (otwarty konkurs ofert m.in. na realizację zadania publicznego mającego na celu reintegrację zawodową i społeczną osób dotkniętych wykluczeniem społecznym, na realizację zadań w zakresie pomocy rodzinie oraz organizowanie zajęć pozalekcyjnych)

§ 4110 Fundusz ubezpieczeń społecznych 1 774,00

§ 4120 Składki na fundusz Pracy 240,00

§ 4170 wynagrodzenia bezosobowe 25 935,00

w tym:

- Wynagrodzenie za przeprowadzanie wywiadów środowiskowych
- Wynagrodzenie członków GKRPA
- Wynagrodzenie gospodarza Klubu Absynt.
- Wynagrodzenie mediatora rodzinnego / terapeuty rodzinnego - systemowego
- Wynagrodzenie osoby prowadzącej grupę AL. ANON

- § 4210 zakup materiałów i wyposażenia 15 200,00
- w tym:
- Realizacja zadań z zakresu profilaktyki uzależnień prowadzona przez sołectwa na podstawie opracowanych zatwierdzonych programów
  - Zakup środków czystości (Świetlice, Klub FRAL)
  - Puchary, nagrody (m.in. Dzień Dziecka, Postaw na rodzinę)
  - Materiały biurowe na potrzeby GKRPA
  - Prenumerata czasopisma Niebieska Linia i Wychowawca
- § 4240 zakup pomocy naukowych, dydaktycznych i książek 3 000,00
- Zakup materiałów informacyjnych, broszur, plakatów, ulotek, książek, publikacji prasowych dotyczących uzależnień, materiałów do prowadzenia kampanii edukacyjnych (min. kampania pn. „Zachowaj Trzeźwy Umysł”)
- § 4260 zakup energii 10 000,00
- Energia elektryczna i ciepła – świetlica TPD ul. Sawickiej
  - Energia ciepła i elektryczna Harcówka ul. Niepodległości
  - Energia elektryczna i ciepła, woda – Klub Fral
  - Zakup wody - świetlica TPD ul. Sawickiej
- § 4270 zakup usług remontowych 2 100,00
- Fundusz remontowy – świetlica TPD ul. Sawickiej
- § 4300 zakup usług pozostałych 41 970,00
- Czynsz Harcówka - eksploatacja
  - Ścieki i opłata wod. - świetlica TPD
  - Programy, spektakle profilaktyczne
  - Usługi medyczne (zastrzyki odwykowe + opłata za terapie podtrzymujące)
  - Usługi terapeuty i psychologa / usługi terap. i psychol. + koszty dojazdu terapeuty/
  - Opłata za kolonie uczniów z rodzin z problemem alkohol.
  - Pozostałe wydatki (w tym organizacja Dnia Dziecka Postaw Na Rodzinę)
- § 4370 opłaty z tyt. zakupu usług telekomunikacyjnych telefonii Stacjonarnej 500,00
- Abonament za telefon w Punkcie Konsultacyjnym, Klubie Abstynenta

§ 4390 zakup usług obejmujących wykonanie ekspertyzy, analiz i opinii	7 480,00
• Badania lekarskie przez biegłych sądowych w kierunku uzależnień	
§ 4400 opłaty za administrowanie i czynsze za budynki, lokale i pomieszczenia garażowe	960,00
• czynsz świetlica TPD	
§ 4410 podróże służbowe krajowe	300,00
§ 4520 opłaty na rzecz budżetów jednostek samorządu terytorialnego	300,00
• Opłata za śmieci świetlica TPD	
§ 4610 koszty postanowień sądowych i prokuratury	1 000,00
§ 4700 szkolenia pracowników, członków GKRPA, wychowawców świetlic terapeutycznych, kuratorów sądowych oraz nauczycieli	1 790,00
1.2. Przeciwdziałanie alkoholizmowi	
– środki dla MGOPS na utrzymanie świetlic terapeutycznych	81 299,00
§ 4010 Wynagrodzenia osobowe pracowników	44 496,00
§ 4040 Dodatkowe wynagrodzenia roczne	3 672,00
§ 4110 Składki na ubezpieczenie społeczne	8 410,00
§ 4120 Składki na Fundusz Pracy	1 181,00
§ 4170 Wynagrodzenia bezosobowe	500,00
§ 4210 Zakup materiałów i wyposażenia	14 000,00
§ 4300 Zakup usług pozostałych	6 500,00

§ 4440 odpis ZFSS 1 640,00

§ 4700 Szkolenia pracowników 900,00

Razem wydatki **294 788 zł.**

2. Przeciwdziałanie narkomanii – plan wydatków **8 100, 00**

§ 4110 składki na ubezpieczenia społeczne 550,00

§ 4170 wynagrodzenia bezosobowe 3 500,00

- wynagrodzenia terapeuty w punkcie konsultacyjnym,

§ 4210 zakup materiałów i wyposażenia 2 000,00

- zakup publikacji książkowych, ulotek, materiałów biurowych,
- zakup nagród, pucharów, dyplomów,
- zakup narkotestów

§ 4300 zakup usług pozostałych 2 050,00

- szkolenia,
- kampanie edukacyjne, spektakle, programy profilaktyczne

Razem wydatki **8 100,00**

ROZDZIAŁ VII

Sprawozdanie z realizacji zadań w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych, przeciwdziałania narkomanii i przemocy w rodzinie w roku 2015.

Dział 851 – Ochrona zdrowia – 321 110,00

w tym: rozdział 85154 – 1. przeciwdziałanie alkoholizmowi 316 610,00

1.1. przeciwdziałanie alkoholizmowi - 244 662 zł

1.2. środki dla MGOPS na utrzymanie świetlic terapeutycznych - 71 948 zł

rozdział 85153 – 2. przeciwdziałanie narkomanii 4 500,00

1.1. Przeciwdziałanie alkoholizmowi – plan wydatków 244 662,00

§ 2820 dotacja celowa z budżetu na finansowanie lub dofinansowanie
zadań zleconych do realizacji stowarzyszeniom /w tym zajęcia sportowe/ 34 960,00

w tym:

- 17 960,00 LUKS „TRÓJKA” (nauka pływania dla dzieci z rodzin zagrożonych patologią,
w których istnieje możliwość wystąpienia uzależnień – łącznie 112 dzieci)

- 10 000,00 UKS PROMYK (organizacja czasu wolnego w okresie wakacji – integracja
mieszkańców Łobza z środowiskiem wiejskim przy sportowych zmaganiach, w sumie 12
sołectw, łącznie ok. 1000 dzieci)

- 7 000,00 UKS PROMYK (organizacja czasu wolnego w okresie ferii zimowych dla uczniów
i młodzieży z terenu gminy i miasta Łobez – łącznie ok. 1000 dzieci)

§ 2830 dotacja przedmiotowa budżetu dla jednostek niezaliczanych
do sektora finansów publicznych 76 960,00

- dotacje na zadania w zakresie profilaktyki uzależnień (otwarty konkurs ofert m.in. na:
realizację zadania publicznego mającego na celu reintegrację zawodową i społeczną osób
dotkniętych wykluczeniem społecznym, na realizację zadań w zakresie pomocy rodzinie oraz
organizowanie zajęć pozalekcyjnych)

w tym:

- 28 000,00 Towarzystwo Przyjaciół Dzieci (prowadzenie dwóch placówek wsparcia dziennego
dla dzieci z terenu Gminy Łobez – łącznie 45 dzieci)

- 48 960,00 Centrum Integracji Społecznej (kursy i szkolenia zawodowe oraz praktyki

u pracodawców mające na celu podniesienie kwalifikacji bądź przekwalifikowania się uczestnika – łącznie 12 osób)

§ 4110 fundusz ubezpieczeń społecznych	1 664,02
§ 4120 składki na Fundusz Pracy	160,97
§ 4170 wynagrodzenia bezosobowe	29 168,35
<i>w tym wynagrodzenia:</i>	
<ul style="list-style-type: none"> • <i>za przeprowadzanie wywiadów środowiskowych</i> • <i>członków GKRPA</i> • <i>terapeuty w punkcie konsultacyjnym</i> • <i>mediatora rodzinnego</i> • <i>gospodarza Klubu „FRAL”</i>	
§ 4210 zakup materiałów i wyposażenia	16 748,23
<i>w tym:</i>	
<ul style="list-style-type: none"> • <i>zakup art. spożywczych, sportowych, nagród do zorganizowania półkolonii pn. „LATO 2014” oraz Dnia Dziecka</i> • <i>pakiet materiałów profilaktycznych GKRPA</i> • <i>zakup środków czystości FRAL</i> • <i>zabezpieczenie przeciwalkoholowe</i> • <i>koszty programów realizowanych w sołectwach</i> • <i>projektor z osprzętem (klub FRAL)</i>	
§ 4240 zakup pomocy naukowych, dydaktycznych i książek	1 676,00
<ul style="list-style-type: none"> • <i>prenumerata miesięcznika „Wychowawca”</i> • <i>ulotki profilaktyczne „Zachowaj Trzeźwy Umysł”</i> • <i>materiały profilaktyczne dla GKRPA</i>	
§ 4260 zakup energii elektrycznej, ciepłej, woda/ścieki, gaz	6 316,92
<ul style="list-style-type: none"> • <i>FRAL (energia elektryczna, ciepła, woda)</i> • <i>ŚWIETLICA TPD ul. Sawickiej</i>	

§ 4270 zakup usług remontowych	1 904,76
§ 4300 zakup usług pozostałych	61 206,21
w tym:	
• wynagrodzenie psychologa i terapeuty + koszty dojazdu	
• usługi medyczne (terapię podtrzymujące)	
• programy profilaktyczne w szkołach	
• organizacja Dnia Dziecka „Postaw Na Rodzinę”	
• półkolonia pn. „LATO 2014”	
• wynajem urządzeń pneumatycznych - Dzień Dziecka	
• koszty pobytu dzieci na kolonii profilaktycznej	
• ulotki profilaktyczne	
• opłaty wod-kan. - TPD ul. H. Sawickiej	
• Opłaty do Spółdz. Mieszk. – harcówka	
§ 4370 opłaty z tytułu zakupu usług telekomunikacyjnych telefonii stacjonarnej	414,72
• abonament za telefon w Punkcie Konsultacyjnym, Klubie Abstynenta	
§ 4390 zakup usług obejmujących wykonanie ekspertyz, analiz i opinii	8 840,00
• Badania lekarskie przez biegłych sądowych w kierunku uzależnień	
§ 4400 opłaty za administrowanie i czynsze za budynki	239,76
§ 4520 Opłaty na rzecz budżetów jednostek samorządu terytorialnego za wywóz nieczystości stałych – TPD ul. H. Sawickiej	274,00
§ 4610 koszty postanowień sądowych i prokuratury	300,00
Wydatki razem (do 30 listopada 2015 r.)	240 833,94
<u>Pozostało – realizacja grudzień 2015 r.</u>	<u>3 828,06</u>

1.2. Przeciwdziałanie alkoholizmowi

– środki dla MGOPS na utrzymanie świetlic terapeutycznych **71 948,00**

§ 4010 Wynagrodzenia osobowe pracowników 41 361,02

§ 4110 Składki na ubezpieczenie społeczne 6 561,93

§ 4120 Składki na Fundusz Pracy 910,44

§ 4170 Wynagrodzenia bezosobowe 500,00

§ 4210 Zakup materiałów i wyposażenia 9 907,92

§ 4300 Zakup usług pozostałych 15,00

§ 4440 odpis ZFSS 1 641,00

§ 4700 Szkolenia pracowników 246,00

Wydatki razem (do 30 listopada 2015 r.) **61 143,31**

Pozostało – realizacja grudzień 2015 r. **10 804,69**

2. Przeciwdziałanie narkomanii – plan wydatków **4 500,00**

Wydatki:

§ 4110 składki na ubezpieczenia społeczne 443,51

§ 4170 wynagrodzenia bezosobowe 2 580,00

§ 4210 zakup materiałów i wyposażenia 11,00

Wydatki razem (do 30 listopada 2015 r.) **3 034,51**

Pozostało – realizacja grudzień 2015 r. **1 465,49**